

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.5.2018
COM(2018) 315 final

2018/0162 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
de modificare a Directivei 2008/106/CE privind nivelul minim de formare a
navigatoarelor și de abrogare a Directivei 2005/45/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2018) 239 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Motivele și obiectivele propunerii

Importanța factorului uman pentru siguranța vieții pe mare și pentru protecția mediului marin a fost recunoscută la nivelul Uniunii de la începutul anilor 1990¹. Îmbunătățirea învățământului și a formării în domeniul maritim, precum și a certificării navigatorilor, au fost considerate elemente deosebit de importante pentru atingerea unui nivel ridicat de siguranță. La nivelul UE, acest lucru a fost realizat prin Directiva 2008/106/CE, astfel cum a fost modificată², prin stabilirea unor standarde minime de formare și de învățământ. Această directivă integrează la nivelul UE cadrul internațional privind cerințele de pregătire, de brevetare/atestare și de efectuare a serviciului de cart pentru navigatori, elaborate în cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI) și prevăzute de Convenția internațională privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart din 1978, astfel cum a fost modificată (Convenția STCW).

Directiva 2008/106/CE include, de asemenea, un mecanism comun al UE pentru recunoașterea sistemelor de învățământ, formare și certificare în domeniul maritim a navigatorilor din țările terțe. În plus, aceasta prevede verificarea periodică de către Comisie, asistată de Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA), a conformității statelor membre și a țărilor terțe cu cerințele Directivei 2008/106/CE și, respectiv, ale Convenției STCW.

Promovarea mobilității profesionale a navigatorilor în cadrul UE, prin facilitarea recunoașterii reciproce a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre, a fost obiectivul Directivei 2005/45/CE³. Directiva a introdus o procedură simplificată pentru recunoașterea certificatelor navigatorilor emise de statele membre. Obiectivul a fost de a garanta că toți navigatorii, care sunt calificați într-un stat membru și dețin astfel de certificate, vor putea să efectueze serviciul la bordul navelor care arborează pavilionul oricărui stat membru.

În urma efectuării unei evaluări, s-a concluzionat că ambele directive sunt adecvate scopului și au îndeplinit în mare măsură obiectivele și așteptările inițiale. Cu toate acestea, au fost identificate, de asemenea, elemente care au împiedicat eficiența și eficacitatea cadrului legislativ. Prezenta propunere vizează soluționarea aspectelor problematice identificate.

Obiectivul general al prezentei revizuirii este, prin urmare, de a simplifica și a raționaliza actualul cadru de reglementare al UE privind formarea și certificarea navigatorilor, pentru: i) a menține conformitatea normelor UE cu cadrul internațional; ii) a revizui mecanismul centralizat de recunoaștere a țărilor terțe, în vederea creșterii eficienței și eficacității acestuia;

¹ În concluziile sale din 25 ianuarie 1993 cu privire la siguranța maritimă și la prevenirea poluării, Consiliul a luat notă de importanța factorului uman pentru siguranța navigației. De asemenea, în rezoluția sa din 8 iunie 1993 privind o politică comună în domeniul siguranței maritime, Consiliul a stabilit obiectivul de eliminare a echipajelor insuficient calificate și a acordat prioritate acțiunilor care vizează consolidarea formării și a învățământului prin dezvoltarea de standarde comune pentru nivelurile minime de formare a personalului-cheie.

² Directiva 2008/106/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind nivelul minim de formare a navigatorilor (JO L 323, 3.12.2008, p. 33). Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2012/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L343, 14.12.2012, p.78).

³ Directiva 2005/45/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea reciprocă a brevetelor navigatorilor eliberate de statele membre (JO L 255, 30.9.2005, p.160).

și iii) a spori claritatea juridică în ceea ce privește recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre.

1.2. Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Propunerea este în deplină conformitate cu obiectivele strategiei pentru 2018 în domeniul transportului maritim⁴, care a solicitat alinierea continuă a cadrului european la Convenția STCW și stabilirea unor condiții de concurență echitabile în punerea în aplicare a cadrului internațional între UE și țările terțe. În plus, de la introducerea, prin Directiva 2005/45/CE, a sistemului de recunoaștere reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre, dispozițiile privind recunoașterea calificărilor profesionale în temeiul Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁵ nu se aplică în ceea ce privește recunoașterea certificatelor navigatorilor în temeiul Directivei 2008/106/CE.

1.3. Coerența cu alte politici ale Uniunii

Propunerea asigură faptul că legislația existentă este simplă și clară, nu creează sarcini inutile și ține pasul cu evoluțiile politice și societale la nivel european și internațional. Propunerea este pe deplin conformă cu Cartea albă din 2011 privind viitorul transporturilor⁶ prin asigurarea implementării armonizate a cerințelor Convenției STCW în Uniune și prin protejarea condițiilor de concurență echitabile între statele membre și țările terțe.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

2.1. Temei juridic

Având în vedere că propunerea modifică actuala Directivă 2008/106/CE și abrogă Directiva 2005/45/CE, temeiul juridic rămâne articolul 100 alineatul (2) din TFUE [fostul articol 80 alineatul (2) din TCE], care prevede măsuri în domeniul transportului maritim.

2.2. Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)

Legislația UE privind cerințele de formare și de certificare aplicabile navigatorilor a fost modelată și elaborată, în principal, pe baza cerințelor internaționale, și anume a Convenției STCW. Întrucât Convenția STCW a fost deja transpusă în întregime în legislația Uniunii și toate statele membre sunt părți la Convenție, directiva trebuie să fie aliniată la amendamentele recente aduse cadrului internațional.

Având în vedere natura mondială a transportului maritim, ar trebui evitat un conflict între angajamentele internaționale ale statelor membre și angajamentele acestora la nivelul Uniunii. În acest sens, este esențială punerea în aplicare a Convenției STCW în întreaga Uniune, într-o manieră armonizată, pentru a se menține condiții de concurență echitabile între statele membre.

În plus, mecanismul centralizat de recunoaștere a țărilor terțe include, la nivelul Uniunii, obligația statelor membre în temeiul Convenției STCW de a evalua sistemele de formare, învățământ și certificare ale țărilor terțe care au emis certificate ale navigatorilor recunoscute

⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor – Obiective strategice și recomandări pentru politica UE în domeniul transportului maritim până în 2018 (COM/2009/8).

⁵ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22).

⁶ Cartea albă „Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor”, COM(2011) 144.

de statele membre. Evaluarea a arătat că mecanismul centralizat a contribuit la echilibrarea condițiilor de concurență între UE și țările terțe, conducând în paralel la o reducere considerabilă a costurilor comparativ cu situația în care fiecare stat membru ar fi efectuat inspecții în țările terțe în mod individual.

Măsurile propuse vor asigura aplicarea armonizată a cadrului internațional de către statele membre, garantând alocarea eficientă a resurselor umane și financiare disponibile implicate în cadrul mecanismului centralizat de recunoaștere al țărilor terțe.

2.3. Proportionalitate

Având în vedere cele mai recente evoluții juridice și amendamentele aduse Convenției STCW, propunerea de a alinia cerințele existente ale Uniunii la cerințele internaționale, de a spori eficiența mecanismului centralizat de recunoaștere al țărilor terțe și de a clarifica definiția certificatelor navigatorilor recunoscute între statele membre este considerată ca fiind singura opțiune proporționată și coerentă. Aceasta asigură faptul că actualul nivel ridicat de siguranță nu este compromis și permite o mai bună utilizare a resurselor disponibile.

2.4. Alegerea instrumentului

O directivă este considerată cea mai potrivită formă pentru atingerea obiectivelor identificate. Aceasta stabilește principii comune și un nivel de siguranță armonizat, asigură respectarea normelor, însă lasă la latitudinea fiecărui stat membru alegerea procedurilor juridice și tehnice care trebuie aplicate de acesta. În particular, măsurile propuse sunt legate de cerințele minime de formare aplicabile navigatorilor și se consideră că o directivă oferă statelor membre libertatea necesară pentru a introduce cerințe mai stricte în sistemele lor de formare, dacă ele consideră că este adecvat.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

3.1. Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente

În contextul programului său privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT), Comisia a evaluat cadrul de reglementare al UE privind nivelul minim al cerințelor de formare și certificare aplicabile navigatorilor și privind recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre⁷. Evaluarea REFIT a arătat că acest cadru al UE privind formarea și certificarea navigatorilor și-a atins în mare măsură obiectivele-cheie și rămâne relevant. În particular, cadrul UE a contribuit la eliminarea echipajelor insuficient calificate care lucrau la bordul navelor aflate sub pavilionul UE, prin îmbunătățirea învățământului și a formării în domeniul maritim, precum și a certificării navigatorilor, și a asigurat totodată condiții echitabile de concurență între navigatorii instruiți în Uniune și navigatorii angajați în țările terțe, prin instituirea mecanismului centralizat al UE. În plus, recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor în temeiul Directivei 2005/45/CE a favorizat mobilitatea navigatorilor între navele aflate sub pavilionul UE.

Evaluarea REFIT a indicat, de asemenea, unele deficiențe în ceea ce privește eficiența și proporționalitatea unora dintre cerințele normative referitoare la:

- (a) cadrul administrativ al țărilor terțe privind procedura de recunoaștere și reevaluare este lipsit de eficacitate și eficiență:

⁷ SWD(2018) 19.

- calendarul stabilit în legislație pentru recunoașterea noilor țări terțe este nerealist deoarece nu ia în considerare în mod suficient toate etapele procedurale necesare;
 - resursele financiare și umane disponibile, implicate în procesul de recunoaștere a țărilor terțe, nu sunt utilizate într-un mod eficient; în prezent, procedura nu ia în considerare numărul de comandanți și ofițeri susceptibili de a fi angajați din țări terțe;
 - procedura de reevaluare aplicabilă țărilor terțe nu se realizează în mod proporționat; calendarul reevaluării nu ia în considerare rata de conformitate a unei țări cu cerințele Convenției STCW și numărul de atestate eliberate de statele membre;
- (b) domeniul de aplicare al sistemului de recunoaștere reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre nu prezintă claritate și securitate juridică;
- (c) Directiva 2008/106/CE necesită alinieri la intervale regulate cu cele mai recente amendamente aduse Convenției STCW; în acest sens, procedura actuală de includere a amendamentelor Convenției STCW provoacă întârzieri considerabile și prezintă riscul ca legislația Uniunii să nu mai fie în concordanță cu cadrul internațional pentru o perioadă semnificativă de timp.

3.2. Consultări cu părțile interesate

Având în vedere natura tehnică a propunerii avute în vedere, a fost efectuată o consultare direcționată. În cadrul unui sondaj online care a acoperit o perioadă de patru săptămâni, au fost consultați experți naționali în domeniul STCW, asociații ale proprietarilor de nave și sindicate ale navigatorilor. S-a organizat un atelier de lucru la care statele membre, alături de asociațiile europene ale proprietarilor de nave și navigatorilor, au participat și au făcut schimb de opinii cu privire la măsurile avute în vedere. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește propunerea conține rezumatul consultării, precum și un feedback detaliat referitor la observațiile formulate pe parcursul procesului de consultare. Măsurile avute în vedere au fost sprijinite de marea majoritate a experților naționali și a părților interesate care au participat la consultare. Numai părțile interesate reprezentând proprietarii de nave au exprimat anumite preocupări cu privire la revizuirea mecanismului centralizat, acestea lansând o discuție între statele membre cu privire la necesitatea de a recunoaște noi țări terțe. Cu toate acestea, preocupările lor au fost luate în considerare în măsurile finale, cu scopul de a se echilibra orice măsuri în materie de eficiență cu necesitatea de a se menține competitivitatea flotei europene printr-o prevedere care îi permite statului membru solicitant să recunoască unilateral țara terță până la adoptarea unei decizii privind recunoașterea acesteia.

3.3. Obținerea și utilizarea expertizei

Prezenta propunere se bazează în principal pe datele colectate pe parcursul evaluării REFIT, raportate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei⁸.

În contextul pregătirii prezentei propuneri, a fost organizat de asemenea un atelier de lucru cu experți naționali și părți interesate. În plus, s-a colectat expertiză tehnică la nivel intern, în cooperare cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă.

Rezultatele atelierului, precum și discuțiile cu experți naționali și opiniile altor părți interesate relevante sunt prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește propunerea.

⁸ SWD(2018) 19.

3.4. Evaluarea impactului

Propunerea reprezintă un follow-up imediat al evaluării REFIT care a identificat aspectele legate de necesitatea alinierii la cadrul internațional, de creșterea eficienței în ceea ce privește mecanismul centralizat de recunoaștere a țărilor terțe și de necesitatea clarității juridice în ceea ce privește recunoașterea certificatelor navigatorilor. Nu se așteaptă ca măsurile preconizate să aibă impacturi semnificative (și anume, dincolo de claritatea, securitatea sau simplitatea juridică) și nu sunt disponibile soluții care să difere în mod semnificativ. În conformitate cu orientările Comisiei privind o mai bună legiferare, nu a fost efectuată o evaluare completă a impactului.

Cu toate acestea, propunerea este însoțită de un document de lucru al serviciilor Comisiei care explică rațiunile soluțiilor propuse din punct de vedere tehnic și juridic și rezumă opiniile părților interesate consultate în timpul pregătirii acestei inițiative.

3.5. Adecvarea reglementărilor și simplificarea

Întrucât prezenta este o revizuire a unui act legislativ existent care se încadrează în Programul privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) al Comisiei, aceasta a analizat posibilitățile de simplificare și reducere a sarcinilor.

Analiza arată că este posibilă o simplificare semnificativă prin abrogarea Directivei 2005/45/CE și prin alinierea Directivei 2008/106/CE la cadrul internațional.

Principalul element legat de creșterea eficienței constă în revizuirea mecanismului centralizat de recunoaștere a sistemelor de învățământ și certificare ale țărilor terțe în domeniul maritim. Prin lansarea unei discuții între statele membre cu privire la necesitatea de a recunoaște o nouă țară terță, întregul proces va deveni mai transparent în raport cu necesitatea de a proceda la o astfel de recunoaștere. Acest lucru ar urma să conducă la o utilizare mai rezonabilă și mai eficientă a resurselor umane și financiare disponibile, întrucât va fi realizată o analiză aprofundată a costurilor acumulate în urma recunoașterii, în raport cu avantajul competitiv pentru flota UE oferit de angajarea de navigatori din țara terță în cauză.

În plus, prelungirea perioadei de reevaluare pentru țările terțe deja recunoscute pe baza unor criterii de prioritate definite va elibera resurse care sunt utilizate în prezent într-un mod inefficient. În particular, resursele disponibile vor fi redirectionate de la țările care furnizează un număr redus de navigatori pentru flota UE și reprezintă o amenințare minoră în materie de siguranță, către țări care vor fi reevaluate mai des, deoarece ele furnizează cea mai mare proporție a navigatorilor certificați în afara Uniunii.

În acest sens, retragerea recunoașterii țărilor terțe care, timp de cel puțin cinci ani, nu au furnizat niciun comandant sau ofițer flotei UE, va elibera resurse pentru recunoașterea de noi țări terțe cu un potențial sporit de a furniza forță de muncă la bordul navelor europene. Având în vedere lipsa datelor disponibile și caracterul juridic al modificărilor, elementele de simplificare nu au fost cuantificate.

3.6. Drepturi fundamentale

Propunerea nu are consecințe asupra protecției drepturilor fundamentale.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii.

5. ALTE ELEMENTE

5.1. Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare

Propunerea actuală are un domeniu de aplicare foarte tehnic în ceea ce privește măsurile care trebuie transpuse de statele membre, în timp ce ea modifică doar un număr foarte limitat de obligații legale existente. Prin urmare, nu este necesar un plan de punere în aplicare, având în vedere acțiunile limitate pe care trebuie să le întreprindă statele membre pentru a pune în aplicare măsurile propuse.

5.2. Documente explicative (în cazul directivelor)

Nu sunt necesare documente explicative, întrucât măsurile propuse, care trebuie să fie transpuse de statele membre, nu au un caracter substanțial.

5.3. Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii

Definiții și domeniu de aplicare

Articolul 1 se modifică pentru a se prevedea noi definiții legate de noile reguli V/3 și V/4, introduse în anexa la Directiva 2008/106/CE. În plus, a fost considerată necesară o nouă definiție în ceea ce privește „statul membru gazdă”, după introducerea noului articol 5b, precum și pentru a se clarifica aplicarea actualului articol 8.

De asemenea, articolul 2 se modifică pentru a se încorpora domeniul de aplicare al Directivei 2005/45/CE abrogată.

Recunoașterea reciprocă a certificatelor de navigatori eliberate de statele membre

Se adaugă un nou articol 5b pentru a se încorpora sistemul de recunoaștere reciprocă a certificatelor de navigatori eliberate de statele membre. Articolul 5b reflectă, în principal, articolul 3 abrogat din Directiva 2005/45/CE, clarificând care sunt certificatele recunoscute reciproc, cu scopul de a permite navigatorilor certificați de un alt stat membru să lucreze la bordul navelor care arborează pavilionul unui alt stat membru.

Alinierea la cadrul internațional

Articolul 12 și anexa I încorporează noile amendamente aduse Convenției STCW în ceea ce privește noile cerințe de formare și calificare aplicabile navigatorilor care lucrează la bordul navelor de pasageri și la bordul navelor care intră sub incidența Codului IGF și a Codului polar.

Recunoașterea certificatelor de navigatori eliberate de țările terțe

Articolul 19 se modifică pentru a se prevedea o decizie de punere în aplicare privind necesitatea de a iniția procedura de recunoaștere a noilor țări terțe. Această nouă etapă procedurală va permite statului membru solicitant să prezinte motivele pentru prezentarea cererii de recunoaștere, în timp ce statele membre vor avea posibilitatea de a discuta și de a decide cu privire la cererea în cauză.

În plus, termenul pentru adoptarea unei decizii privind recunoașterea țării terțe este prelungit de la 18 luni la 24 de luni, iar în cazul în care țara terță trebuie să pună în aplicare măsuri corective majore, inclusiv modificări ale legislației acesteia, termenul relevant este prelungit

în continuare la 36 de luni. Nu se preconizează ca prelungirea termenelor să aibă efecte negative, întrucât statul membru solicitant este autorizat să recunoască în mod unilateral țara terță în așteptarea deciziei finale privind recunoașterea țării terțe.

La articolul 20 se adaugă un nou alineat, care introduce un motiv distinct pentru a retrage recunoașterea unei țări terțe pe baza faptului că aceasta nu furnizează navigatori flotei UE timp de cel puțin cinci ani.

Reevaluarea țărilor terțe

Articolul 21 se modifică pentru a se prelungi intervalul de reevaluare până la 10 ani, pe baza unor criterii de prioritate. Țările terțe care furnizează un număr limitat de navigatori la bordul flotei UE și care prezintă un risc minor în materie de siguranță ar trebui reevaluate la intervale mai lungi în comparație cu țările terțe care furnizează cea mai mare parte a forței de muncă.

Informații privind atestatele care confirmă recunoașterea certificatelor eliberate de țările terțe

Articolul 25a se modifică pentru a se permite utilizarea informațiilor furnizate de statele membre cu privire la numărul de atestate care confirmă recunoașterea certificatelor eliberate de țările terțe în scopul retragerii recunoașterii și al prioritizării reevaluării țărilor terțe. În același sens, articolul 5a este înlocuit pentru a fi aliniat la noul articol 25a.

Procedura de modificare și procedura comitetului

Articolul 27 este modificat pentru a se conferi Comisiei competența de a modifica, prin intermediul unor acte delegate, dispozițiile necesare ale Directivei 2008/106/CE, astfel încât să poată fi aliniate la viitoarele amendamente ale Convenției STCW.

Articolul 27a este înlocuit pentru a fi aliniat Acordului interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016⁹.

⁹ JO L 123, 12.5.2016, p. 10.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Directivei 2008/106/CE privind nivelul minim de formare a navigatorilor și de abrogare a Directivei 2005/45/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 100 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁰,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Pentru a menține un nivel ridicat de siguranță maritimă și de prevenire a poluării pe mare, este esențial să se îmbunătățească nivelul de cunoștințe și de competențe al navigatorilor din Uniune prin dezvoltarea formării și a certificării maritime în conformitate cu normele internaționale.
- (2) Formarea și certificarea navigatorilor sunt reglementate la nivel internațional de Convenția Organizației Maritime Internaționale privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart pentru navigatori din 1978 („Convenția STCW”), care a fost revizuită în 2010. În 2015 au fost adoptate noi amendamente ale Convenției STCW cu privire la cerințele de formare și calificare aplicabile navigatorilor care lucrează la bordul navelor care fac obiectul Codului internațional de siguranță pentru navele care utilizează gaze sau alți combustibili cu punct de aprindere scăzut (Codul IGF). De asemenea, în 2016 au fost adoptate amendamente la Convenția STCW în ceea ce privește formarea și calificarea navigatorilor care lucrează la bordul navelor de pasageri și la bordul navelor care operează în apele polare.
- (3) Directiva 2008/106/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹² include Convenția STCW în legislația Uniunii. Toate statele membre sunt semnatare ale Convenției STCW și, prin urmare, punerea în aplicare armonizată a angajamentelor lor internaționale trebuie să fie realizată prin alinierea la Convenția STCW a normelor Uniunii privind formarea și certificarea navigatorilor. În consecință, ar trebui

¹⁰ JO C [...], [...], p. [...].

¹¹ JO C [...], [...], p. [...].

¹² JO L 323, 3.12.2008, p. 33. .

modificate mai multe dispoziții ale Directivei 2008/106/CE, pentru a se reflecta cele mai recente amendamente aduse Convenției STCW referitoare la formarea și calificarea navigatorilor care lucrează la bordul navelor care intră sub incidența Codului IGF, la bordul navelor de pasageri și la bordul navelor care operează în apele polare.

- (4) Pentru a lua în considerare evoluțiile la nivel internațional și pentru a se asigura adaptarea în timp util a normelor Uniunii la aceste evoluții, Comisiei ar trebui să-i fie delegată competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în ceea ce privește încorporarea amendamentelor la Convenția STCW prin actualizarea cerințelor tehnice privind formarea și certificarea navigatorilor. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare¹³. În particular, pentru a se asigura o participare egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul trebuie să primească toate documentele în același timp cu experții statelor membre, iar experții acestor instituții trebuie să aibă acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (5) Directiva 2008/106/CE conține, de asemenea, un mecanism centralizat de recunoaștere a certificatelor de navigatori emise de țările terțe. Evaluarea din cadrul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT)¹⁴ a arătat că statele membre au realizat economii semnificative de costuri de la introducerea mecanismului centralizat. Cu toate acestea, evaluarea a arătat totodată că, în ceea ce privește anumite țări terțe recunoscute, numai un număr foarte limitat de navigatori au fost ulterior angajați pe navele Uniunii. Prin urmare, pentru a utiliza resursele umane și financiare disponibile într-un mod mai eficient, procedura de recunoaștere a țărilor terțe ar trebui să se bazeze pe o analiză a necesității unei astfel de recunoașteri, inclusiv pe o estimare a numărului de comandanți și ofițeri proveniți din țara respectivă care sunt susceptibile de a fi angajați pe navele Uniunii.
- (6) Având în vedere experiența acumulată în aplicarea procedurii de recunoaștere a țărilor terțe, evaluarea REFIT a arătat că calendarul actual de 18 luni nu ia în considerare complexitatea procesului, care include o inspecție la fața locului realizată de Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă. Formalitățile diplomatice necesare pentru planificarea și efectuarea unei astfel de inspecții necesită mai mult timp. Mai mult, perioada de 18 luni nu este suficientă atunci când țara terță trebuie să pună în aplicare măsuri corective și să efectueze modificări juridice ale sistemului său pentru a respecta cerințele Convenției STCW. Din aceste motive, termenul de adoptare a unei decizii a Comisiei ar trebui să fie prelungit de la 18 la 24 de luni, iar atunci când țara terță trebuie să pună în aplicare măsuri corective substanțiale, inclusiv modificări ale dispozițiilor legale, termenul ar trebui prelungit în continuare la 36 de luni. În plus, ar trebui păstrată posibilitatea ca statul membru solicitant să recunoască provizoriu sistemul țării terțe în ceea ce privește standardele de formare, certificare și efectuare a cartului aplicabile navigatorilor, pentru a se menține flexibilitatea procedurii de recunoaștere.

¹³ Acord interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare (JO L 123, 12.5.2016, p. 10).

¹⁴ SWD(2018) 19.

- (7) Pentru a spori în continuare eficiența sistemului centralizat de recunoaștere a țărilor terțe, reevaluarea țărilor terțe care furnizează un număr redus de navigatori flotei Uniunii ar trebui efectuată la intervale mai lungi, care ar trebui mărite la zece ani. Această perioadă mai lungă de reevaluare a sistemului respectivelor țări terțe ar trebui să fie, însă, combinată cu criterii de prioritate care să ia în considerare preocupările legate de siguranță, echilibrând nevoia de eficiență cu un mecanism de salvagardare eficace în caz de deteriorare a calității formării navigatorilor furnizate în țările terțe relevante.
- (8) Informațiile privind navigatorii angajați din țări terțe au devenit disponibile la nivelul Uniunii datorită comunicării de către statele membre a informațiilor relevante din registrele lor naționale privind certificatele și atestatele emise. Aceste informații ar trebui utilizate nu numai în scopuri statistice și de elaborare a politicilor, ci și în scopul îmbunătățirii eficienței sistemului centralizat de recunoaștere a țărilor terțe. Pe baza informațiilor comunicate de statele membre, țările terțe recunoscute care nu au furnizat navigatori flotei Uniunii pentru o perioadă de cel puțin cinci ani ar trebui să fie retrase de pe lista țărilor terțe recunoscute. În plus, aceste informații ar trebui să fie utilizate și pentru a se acorda prioritate reevaluării țărilor terțe recunoscute.
- (9) Dispozițiile privind recunoașterea calificărilor profesionale în conformitate cu Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁵ nu se aplică în ceea ce privește recunoașterea certificatelor navigatorilor în temeiul Directivei 2008/106/CE. Directiva 2005/45/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁶ a reglementat recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre. Cu toate acestea, definițiile certificatelor navigatorilor menționate în Directiva 2005/45/CE au devenit caduce în urma amendamentelor aduse Convenției STCW în 2010. Prin urmare, sistemul de recunoaștere reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre ar trebui modificat pentru a se reflecta amendamentele internaționale și noile definiții ale certificatelor navigatorilor incluse în Directiva 2008/106/CE. În plus, certificatele medicale ale navigatorilor eliberate sub autoritatea statelor membre ar trebui, de asemenea, să fie incluse în sistemul de recunoaștere reciprocă. Pentru a se elimina ambiguitatea și riscul de incoerențe între Directiva 2005/45/CE și Directiva 2008/106/CE, recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor ar trebui să fie reglementată prin Directiva 2008/106/CE.
- (10) Pentru a spori claritatea și consecvența juridică, Directiva 2005/45/CE ar trebui să fie abrogată, iar Directiva 2008/106/CE ar trebui să fie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificări ale Directivei 2008/106/CE

Directiva 2008/106/CE se modifică după cum urmează:

- (1) La articolul 1, se adaugă următoarele puncte:

„43. prin «stat membru gazdă» se înțelege statul membru în care navigatorii solicită acceptarea sau recunoașterea certificatelor lor;

¹⁵ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22).

¹⁶ Directiva 2005/45/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea reciprocă a brevetelor navigatorilor eliberate de statele membre și de modificare a Directivei 2001/25/CE (JO L 255, 30.9.2005, p. 160).

44. prin «Cod IGF» se înțelege Codul internațional privind siguranța navelor care utilizează gaze sau alți combustibili cu punct de aprindere scăzut, astfel cum este definit în regula II-1/2.29 din Convenția SOLAS;

45. prin «Cod polar» se înțelege Codul internațional privind navele care acționează în apele polare, astfel cum este definit în regula XIV/1.1 din Convenția SOLAS;

46. prin «ape polare» se înțelege apele arctice și/sau zona Antarctica, astfel cum sunt definite în regulile XIV/1.2-XIV/1.4 din Convenția SOLAS.”

(2) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se modifică după cum urmează:

„(1) Prezenta directivă se aplică navigatorilor menționați în prezenta directivă care servesc la bordul navelor maritime ce arborează pavilionul unui stat membru, cu excepția:”

(b) se adaugă alineatul (2), cu următorul text:

„(2) Articolul 5b se aplică navigatorilor:

(a) care sunt resortisanți ai unui stat membru;

(b) care nu sunt resortisanți, dar sunt titulari ai unui certificat eliberat de un stat membru.”

(3) Articolul 5a se înlocuiește cu următorul text:

„În sensul articolului 20 alineatul (8) și al articolului 21 alineatul (2) și în scopul utilizării de către statele membre și Comisie în procesul de elaborare a politicilor, statele membre prezintă Comisiei, în fiecare an, informațiile menționate în anexa V la prezenta directivă privind certificatele de competență și atestatele care dovedesc recunoașterea certificatelor de competență. Acestea pot furniza, pe o bază voluntară, informații privind certificatele de aptitudini eliberate personalului nebrevetat în conformitate cu capitolele II, III și VII din anexa la Convenția STCW.”

(4) Se introduce următorul articol 5b:

„Articolul 5b

Recunoașterea reciprocă a certificatelor navigatorilor eliberate de statele membre

(1) Fiecare stat membru acceptă certificatele de competență și documentele justificative eliberate de un alt stat membru, sau sub autoritatea acestuia, cu scopul de a permite navigatorilor să efectueze serviciul la bordul navelor din flota sa.

(2) Fiecare stat membru recunoaște certificatele de competență eliberate de un alt stat membru sau certificatele de aptitudini eliberate de un alt stat membru comandanților și ofițerilor în conformitate cu regulile V/1-1 și V/1-2 din anexa I, prin atestarea certificatului respectiv pentru a confirma recunoașterea sa. Atestatul care confirmă recunoașterea se limitează la capacitățile, funcțiile și nivelurile de competență sau de aptitudini prevăzute în acesta. Forma atestatului este cea prezentată în secțiunea A-I/2 punctul 3 din Codul STCW.

(3) Pentru a permite navigatorilor să efectueze serviciul la bordul navelor din flota sa, fiecare stat membru acceptă certificatele medicale eliberate sub autoritatea unui alt stat membru în conformitate cu articolul 11.

(4) Statele membre asigură faptul că navigatorii au dreptul de a contesta orice refuz de atestare sau de acceptare a unui certificat valabil, sau absența unui răspuns, în conformitate cu legislația și procedurile naționale.

(5) Fără a aduce atingere alineatului (2), autoritățile competente ale statului membru gazdă pot impune restricții suplimentare privind capacitățile, funcțiile sau nivelurile de competență sau de aptitudini în ceea ce privește voiajele costiere, astfel cum sunt menționate la articolul 7, sau pot prevedea certificate alternative eliberate în conformitate cu regula VII/1 din anexa I.

(6) Fără a aduce atingere alineatului (2), un stat membru poate, dacă este necesar, să permită unui navigator să efectueze serviciul într-o capacitate, alta decât cea de ofițer radio sau de radiooperator de bord, cu excepția celor prevăzute în regulamentele radiocomunicațiilor, pe o perioadă care să nu depășească trei luni, la bordul unei nave care arborează pavilionul acestuia, dacă navigatorul deține un certificat corespunzător valabil, eliberat și atestat de un alt stat membru, dar care nu este încă atestat pentru recunoaștere de către statul membru respectiv.

Documentele justificative care indică prezentarea unei cereri de atestare pe lângă autoritățile competente trebuie să poată fi puse la dispoziție cu promptitudine la bordul navei.

(7) Statul membru gazdă se asigură că navigatorii care prezintă spre recunoaștere certificate privind funcții la nivel de conducere dețin cunoștințe adecvate referitoare la legislația maritimă națională aplicabilă funcțiilor pe care sunt autorizați să le exercite.”

(5) Articolul 12 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Pentru a-și păstra calificarea în ceea ce privește efectuarea serviciului pe mare, fiecărui comandant, ofițer sau radiooperator de bord titular al unui certificat eliberat sau recunoscut în temeiul oricăruia dintre capitolele anexei I, cu excepția capitolului V regula V/3 sau a capitolului VI, care efectuează serviciul pe mare sau intenționează să se întoarcă pe mare după o perioadă petrecută pe uscat, i se solicită, la intervale de cel mult cinci ani:

(a) să respecte standardele privind starea sănătății prevăzute la articolul 11 și

(b) să dovedească competența sa profesională continuă în conformitate cu secțiunea A-I/11 din Codul STCW.”

(b) se introduce următorul alineat (2b):

„(2b) Pentru a continua efectuarea serviciului pe mare la bordul navelor care operează în apele polare, fiecare comandant sau ofițer îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol și dovedește, la intervale care nu depășesc cinci ani, competența sa profesională continuă în ceea ce privește navele care operează în apele polare în conformitate cu secțiunea A-I/11 punctul 4 din Codul STCW.”

(c) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Fiecare stat membru compară standardele de competență impuse candidaților pentru certificatele de competență și/sau certificatele de aptitudini eliberate până la 1 ianuarie 2017 cu cele prevăzute pentru certificatele de competență și/sau de aptitudini relevante în partea A din Codul STCW și stabilește necesitatea de a solicita deținătorilor unor astfel de certificate de competențe și/sau certificate de aptitudini să efectueze o formare corespunzătoare pentru îmborsăritarea și actualizarea cunoștințelor sau să fie supuși unei evaluări.”

(d) se introduce următorul alineat (3a):

„(3a) Fiecare stat membru compară standardele de competență pe care le impunea persoanelor efectuând serviciul la bordul unor nave alimentate cu gaz înainte de 1 ianuarie 2017 cu standardele de competență prevăzute în secțiunea A-V/3 din Codul

STCW și stabilește, după caz, necesitatea de a solicita persoanelor respective să își actualizeze calificările.”

(6) Articolul 19 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Un stat membru care intenționează să recunoască, prin atestare, certificatele de competență sau certificatele de aptitudini menționate la alineatul (1) – eliberate de o țară terță unui comandant, ofițer sau radiooperator de bord, pentru efectuarea serviciului pe nave aflate sub pavilionul său – prezintă Comisiei o cerere motivată de recunoaștere a respectivei țări terțe, însoțită de o analiză preliminară a respectării de către țara terță a cerințelor Convenției STCW, efectuată colectând informațiile menționate în anexa II, inclusiv o estimare a numărului de comandanți și ofițeri din țara respectivă susceptibili de a fi angajați.

În urma prezentării cererii de către un stat membru, Comisia ia decizia de inițiere a procedurii de recunoaștere pentru țară terță în cauză. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 28 alineatul (2).

Atunci când s-a adoptat o decizie pozitivă de inițiere a procedurii de recunoaștere, Comisia, asistată de Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă și cu posibila implicare a statului membru care prezintă cererea, colectează informațiile menționate în anexa II și realizează o evaluare a sistemelor de formare și certificare ale țării terțe pentru care a fost prezentată cererea de recunoaștere, pentru a verifica dacă țara în cauză respectă toate cerințele Convenției STCW și dacă s-au luat măsurile corespunzătoare pentru prevenirea emiterii de certificate frauduloase.”

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Decizia de recunoaștere a unei țări terțe este adoptată de Comisie prin intermediul unui act de punere în aplicare. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 28 alineatul (2), în termen de 24 de luni de la adoptarea unei decizii pozitive în temeiul alineatului (2).

În cazul în care țara terță în cauză trebuie să pună în aplicare măsuri corective majore, inclusiv modificări ale legislației sale și ale sistemului său de învățământ, formare și certificare pentru a îndeplini cerințele Convenției STCW, decizia poate fi adoptată în termen de 36 de luni de la adoptarea deciziei pozitive menționate la alineatul (2).

Statul membru care prezintă cererea poate decide să recunoască țara terță în mod unilateral până când se adoptă o decizie în temeiul prezentului alineat. În cazul în care are loc o astfel de recunoaștere unilaterală, statul membru comunică Comisiei numărul de atestate care confirmă recunoașterea, eliberate în legătură cu certificatele de competențe și cu certificatele de aptitudini menționate la alineatul (1), eliberate de țara terță până la adoptarea deciziei privind recunoașterea.”

(7) La articolul 20 se adaugă următorul alineat (8):

„(8) Dacă nu există atestate care să confirme recunoașterea, eliberate de un stat membru în legătură cu certificatele de competență sau certificatele de aptitudini menționate la articolul 19 alineatul (1) eliberate de o țară terță pe o perioadă mai mare de cinci ani, se retrage recunoașterea certificatelor eliberate de țara respectivă. În acest scop, Comisia adoptă decizii de punere în aplicare, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 28 alineatul (2), după notificarea statelor membre și a țării terțe în cauză cu cel puțin două luni în avans.”

(8) Articolul 21 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Țările terțe care au fost recunoscute în conformitate cu procedura menționată la articolul 19 alineatul (3) primul paragraf, inclusiv cele menționate la articolul 19 alineatul (6), fac obiectul unei reevaluări periodice de către Comisie, cu asistența Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă, cel puțin o dată la zece ani de la ultima evaluare, pentru a se verifica dacă acestea îndeplinesc criteriile relevante prevăzute în anexa II și dacă s-au luat măsurile adecvate de prevenire a emiterii de certificate frauduloase.”

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Comisia, cu asistența Agenției Europene pentru Siguranța Maritimă, efectuează reevaluarea țărilor terțe pe baza unor criterii de prioritaritate. Aceste criterii de prioritate includ următoarele:

a) datele de performanță furnizate de controlul efectuat de statul portului în conformitate cu articolul 23;

b) numărul de atestate care confirmă recunoașterea certificatelor de competență sau a certificatelor de aptitudini eliberate în conformitate cu regulile V/1-1 și V/1-2 din Convenția STCW, eliberate de țara terță;

c) numărul instituțiilor de educație și de formare în domeniul maritim acreditate de țara terță;

d) numărul de programe aprobate de țara terță;

e) data ultimei evaluări și numărul deficiențelor la nivelul proceselor critice, identificate pe parcursul ultimei evaluări a Comisiei;

f) orice modificare semnificativă a sistemului de formare și certificare în domeniul maritim al unei țări terțe.

În cazul nerespectării de către o țară terță a cerințelor Convenției STCW în conformitate cu articolul 20, reevaluarea țării în cauză are prioritate față de celelalte țări terțe.”

(9) La articolul 25a, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre comunică Comisiei informațiile menționate în anexa V în sensul articolului 20 alineatul (8) și al articolului 21 alineatul (2) și pentru utilizarea de către statele membre și Comisie în procesul de elaborare a politicilor.”

(10) Articolul 27 se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se modifică după cum urmează:

„(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 27a, de modificare a anexei V la prezenta directivă în ceea ce privește conținutul și detaliile specifice și relevante ale informațiilor care trebuie raportate de către statele membre, cu condiția ca astfel de acte să se limiteze la a ține cont de amendamentele aduse Convenției și Codului STCW și să respecte garanțiile privind protecția datelor. Aceste acte delegate nu modifică dispozițiile privind anonimizarea datelor astfel cum se prevede la articolul 25a alineatul (3).”

(b) se adaugă alineatul (2), cu următorul text:

„(2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 27a, pentru a modifica anexa I la prezenta directivă și orice ale dispoziții necesare pentru a o alinia la noile amendamente aduse Convenției STCW și Codului STCW.”

(11) Articolul 27a se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 27a

Exercitarea competențelor delegate

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 27 se conferă Comisiei pentru o perioadă de timp nedeterminată începând de la *[data intrării în vigoare]*.
- (3) Delegarea de competențe prevăzută la articolul 27 poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării competenței specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară specificată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității niciunui act delegat aflat deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia se consultă cu experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 27 intră în vigoare numai dacă nici Parlamentul European, nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înainte de expirarea termenului menționat, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.”
- (12) Anexa I se modifică în conformitate cu anexa la prezenta directivă.

Articolul 2

Abrogare

Directiva 2005/45/CE se abrogă.

Articolul 3

Transpunere

Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive în termen de [12 luni de la intrarea în vigoare a acesteia]. Statele membre informează de îndată Comisia în legătură cu aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc metodele de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 4

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 5

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*